

.....
kod pracy ucznia

.....
pieczętka nagłówkowa szkoły

KONKURS HISTORYCZNY DLA UCZNIÓW SZKÓŁ GIMNAZJALNYCH

ETAP SZKOLNY

Drogi Uczniu,

witaj na I etapie konkursu historycznego. Przeczytaj uważnie instrukcję i postaraj się prawidłowo odpowiedzieć na wszystkie pytania.

- Arkusz liczy 10 stron i zawiera 15 zadań.
- Przed rozpoczęciem pracy sprawdź czy Twój test jest kompletny. Jeżeli zauważysz usterki, zgłoś ten fakt Komisji Konkursowej.
- Zadania czytaj uważnie i ze zrozumieniem.
- Odpowiedzi wpisuj czarnym lub niebieskim długopisem bądź piórem.
- Dbaj o czytelność pisma i precyzję odpowiedzi.
- Nie używaj korektora.
- Oceniane będą tylko odpowiedzi, które zostały umieszczone w miejscu do tego przeznaczonym.
- Brudnopis nie będzie oceniany.

Czas pracy:

60 minut

Liczba punktów
możliwych

do uzyskania:

100

Pracuj samodzielnie.

Powodzenia!

1. Dopasuj do państw - zaborców Rzeczypospolitej- dane, dotyczące rozmiarów terytorium i liczby ludności, uzyskanych przez każde z tych państw ogółem (w wyniku wszystkich rozbiorów). (6 p.)

A. Rosja: .....

B. Prusy: .....

C. Austria: .....

a) 141 tys. km²

I) 4,2 mln ludności

b) 130 tys. km²

II) 5,5 mln ludności

c) 462 tys. km²

III) 2,6 mln ludności

2. Podaj nazwy opisanych organizacji. (5 p.)

a) Organizacja emigracyjna, powołana w Paryżu w sierpniu 1795r., reprezentacja narodowa, której celem było odzyskanie niepodległości za pomocą Francji; przeważali w niej radykałowie popierający rewolucyjne francuskie wzory.

.....

b) Konspiracyjna organizacja, utworzona w Warszawie w 1798r., skupiająca wielu radykalnych uczestników powstania kościuszkowskiego, wzywająca do walki z tyranią i ustanowienia republiki, wiążąca nadzieje z Francją, działała w 3 zaborach.

.....

c) Organizacja emigracyjna, założona w 1794r. w Paryżu, skupiająca głównie działaczy o prawicowych i umiarkowanych poglądach, była przeciwna konspiracyjnej działalności w kraju, dążyła do zainteresowania mocarstw sprawą polską.

.....

d) Galicyjska organizacja konspiracyjna, utworzona w początkach 1796r., przygotowująca powstanie przy pomocy Francji.

.....

e) Utworzona w Warszawie w 1800r. legalna organizacja apolityczna, skupiająca uczonych, głównie badaczy historii i językoznawców, pracujących dla zachowania świadomości narodowej.

.....

3. Rozwiąż krzyżówkę. Napisz hasło, które jest rozwiązaniem krzyżówki, wyjaśnij, z jakim wydarzeniem w odniesieniu do sprawy polskiej jest ono związane. Podaj roczną datę tego wydarzenia. (8 p.)

1.																				

- 1) imię i nazwisko dyrektora wojny w Księstwie Warszawskim.
- 2) imię króla saskiego, sojusznika Francji, władcy Księstwa Warszawskiego
- 3) imię cara rosyjskiego, w czasie jego panowania w Rosji powstało Księstwo Warszawskie
- 4) stolica państwa, hegemonia europejskiego pod rządami Napoleona
- 5) miejsce zwycięskiej dla Napoleona bitwy, zakończonej rozbiciem armii austriackiej i rosyjskiej, stoczony w grudniu 1805r.

Hasło:.....

Wyjaśnienie i data:

.....

4. Rozstrzygnij, czy zdania dotyczące konstytucji Księstwa Warszawskiego są prawdziwe, czy fałszywe. W wyznaczone miejsca wpisz P jeśli zdanie jest prawdziwe, lub F jeśli fałszywe. (8 p.)

- a) Konstytucję Księstwa Warszawskiego podpisał Napoleon 22 lipca 1807r. ....
- b) W Księstwie Warszawskim istniał jednoizbowy sejm .....
- c) Pozycja króla w porównaniu z dawną Rzeczpospolitą nie uległa zmianie .....
- d) Księstwo posiadało własną służbę dyplomatyczną .....
- e) Do kompetencji sejmu należały zmiany w prawie cywilnym i karnym, systemie mennicznym i ustawodawstwo podatkowe .....
- f) Do centralnych organów państwowych Księstwa należały Rada Stanu i Rada Ministrów .....
- g) Specjalny traktat francusko-saski ustanawiał funkcję rezydenta, reprezentującego interesy cesarstwa .....
- h) System napoleoński utrzymał prawo do nabywania ziemi tylko przez szlachtę .....

5. Dopasuj informacje dotyczące bitew doby napoleońskiej. Jedną informację możesz wykorzystać więcej niż jeden raz. (9 p.)

Miejsce bitwy	Data	Dowódca	Opis bitwy
a) Raszyn	.....	.....	.....
b) Samosierra	.....	.....	.....
c) Lipsk	.....	.....	.....

Daty do wybrania:

A) 1808r.

B) 1809r.

C) 1813r.

Dowódcy do wybrania:

I) Jan Koźietulski

II) Tadeusz Kościuszko

III) Józef Poniatowski

Opisy bitew do wybrania:

x) bitwa przegrana przez Napoleona, stoczona pod koniec jego panowania

y) bitwa stoczona podczas wojny polsko-austriackiej, taktycznie nie została rozstrzygnięta

z) bitwa stoczona przez 3. szwadron pułku szwoleżerów, była to faktycznie trwająca kilkanaście minut szarża

6. Uzupełnij luki w zdaniach, wpisując odpowiednie informacje dotyczące sytuacji ziem polskich po 1815 roku. (6 p.)

Królestwo Polskie utworzone decyzją kongresu (nazwa) ....., zostało połączone z Rosją unią (typ unii) ..... Pierwszym królem tego państwa został car Rosji noszący imię ..... Pozostała część Księstwa Warszawskiego została przyłączona do Prus, nosząc nazwę Wielkie (pełna nazwa) ..... Jego pierwszym namiestnikiem został (imię i nazwisko) ..... Wolnym miastem został wówczas (nazwa miasta) .....

7. Rozpoznaj postacie podając ich imiona i nazwiska. (8 p.)

a) Jeden z najbardziej wpływowych polityków w Królestwie Polskim, minister skarbu do 1830r., utworzył Bank Polski, dzięki jego działalności nastąpiło ożywienie gospodarcze w Królestwie Polskim.

.....

b) Prezes Senatu w Rzeczypospolitej Krakowskiej, polityk i botanik.

.....

c) Działacz kulturalny epoki oświecenia, pisarz, historyk literatury, kolekcjoner, twórca utworzonego w 1817r. Zakładu Narodowego gdzie gromadzono i opracowywano dzieła literackie i zabytki związane z historią Polski.

.....

d) Generał napoleoński, powołany przez Aleksandra I na namiestnika Królestwa Polskiego.

.....

e) Młodszy brat Aleksandra I, jako naczelny wódz wojsk polskich dbał o ich wyszkolenie i wyposażenie wprowadzając im jednak surową dyscyplinę.

.....

f) Książę, polityk, w latach 1804-1806 minister spraw zagranicznych Rosji, przyczynił się do utworzenia Królestwa Polskiego, gdzie był przywódcą legalnej opozycji konserwatywnej.

.....

g) Polityk przedrozbiorowy, dyrektor Wydziału Przemysłu Królestwa Polskiego, orędownik rozwoju przemysłu ciężkiego.

.....

h) Rosjanin, senator, pozakonstytucyjny pełnomocnik carski do spraw polskich w Królestwie Polskim.

.....

8. Uzupełnij tekst dopisując informacje o rozwoju gospodarczym ziem Królestwa Polskiego. Uzupełnij nazwy. (5 p.)

a) Silny ośrodek włókiennictwa, jego początki przypadają na lata 20 XIX w.:

..... Okręg Przemysłowy

b) Miejsca koncentracji i rozwoju przemysłu wydobywczego i hutniczego:

..... Okręg Przemysłowy i Zagłębie .....

c) Inwestycja komunikacyjna dzięki której rozwinął się transport towarów Wisłą nad Bałtyk z ominięciem Gdańska.

Kanał .....

d) Utworzony w 1825r. bank inwestycyjny ułatwiający uzyskiwanie kapitałów na rozwój przemysłu i handlu.

Towarzystwo .....

9. Dopasuj tytuły utworów do ich twórców dopisując przy nazwiskach odpowiednie oznaczenia literowe. (6 p.)

a) Kazimierz Brodziński .....

b) Jan Śniadecki .....

c) Adam Mickiewicz .....

A) „Konrad Wallenrod”

B) „O klasyczności i romantyczności, tudzież o duchu poezji polskiej”

C) „Dziady, cz.III”

D) „O pismach klasycznych i romantycznych”

E) „Oda do młodości”

Podaj nazwę, którą określa się spór literacki pomiędzy „starszym” i „młodszym” pokoleniem czytelników i twórców z początków XIX wieku.

.....

10. Do nazw organizacji działających w Królestwie Polskim dopasuj przedstawicieli i programy. Jeden przedstawiciel może być dopasowany do więcej niż jednej organizacji (12 p.)

Nazwa Organizacji:	Przedstawiciele	Program
Kaliszanie	.....	.....
Wolnomularstwo Narodowe	.....	.....
Towarzystwo Patriotyczne	.....	.....
Towarzystwo Filomatów	.....	.....
Spisek w Szkole Podchorążych	.....	.....

Przedstawiciele do wybrania:

- A) Tomasz Zan
- B) Seweryn Krzyżanowski
- C) Piotr Wysocki
- D) Wincenty i Bonawentura Niemojowscy
- E) Adam Mickiewicz
- F) Walerian Łukasiński

Programy organizacji do wybrania:

- I) Półjawna organizacja patriotyczna dążąca do utrzymania narodowości, jej członkowie byli przeciwni wiązaniu sprawy polskiej z Rosją.
- II) Działająca początkowo jawnie organizacja zakładająca rozwijanie wiedzy i podnoszenie poziomu oświaty w społeczeństwie, istniała od 1817 roku.
- III) Grupa liberalnych polityków działających w latach 1820-1831, tworzyli tzw. legalną opozycję, bronili konstytucji, głosili wolność gospodarczą, byli przeciwni konspiracji.
- IV) Organizacja nawiązująca do karbonariuszy, o umiarkowanym programie, domagała się odbudowy Polski w granicach przedrozbiorowych, przestrzegania konstytucji i umacniania poglądów niepodległościowych.
- V) Tajna organizacja skupiająca głównie młodych oficerów, inteligencję i studentów, za cel główny stawiała sobie zapoczątkowanie walki, którą mieli dalej poprowadzić obdarzeni autorytetem politycy.

11. Fragmenty zdań mówiących o genezie i początku powstania listopadowego są nieprawdziwe. Podkreśl te błędne fragmenty i przepisuj zdanie tak, aby było prawdziwe.(7 p.)

a) Władcy Królestwa Polskiego przestrzegali zasad konstytucji.

Poprawione zdanie: .....

b) W połowie lata 1830 roku policja carska wpadła na trop sprzysiężenia w Szkole Podchorążych.

Poprawione zdanie:.....

.....

c) Przebieg wydarzeń w Królestwie Polskim przyspieszyły wieści o rewolucji we Francji i powstaniu w Hiszpanii.

Poprawione zdanie:.....

.....

d) Pod wpływem wydarzeń na zachodzie Europy w 1830 roku car Aleksander I nakazał mobilizację armii polskiej.

Poprawione zdanie:.....

.....

e) Powstanie nazwane później listopadowym rozpoczęło się nad ranem 29 listopada 1830 roku.

Poprawione zdanie:.....

.....

f) Grupą cywilnych konspiratorów nazwanych „belwederczykami”, kierowali poeci Ludwik Nabelak i Adam Mickiewicz.

Poprawione zdanie:.....

.....

g) Wyżsi oficerowie polscy napotkani po drodze przez spiskowców przyłączyli się do powstania.

Poprawione zdanie:.....

.....

12. Uzupełnij informacje o postaciach. (4 p.)

a) Józef Chłopicki od 5 grudnia 1830 do 17 stycznia 1831 pełnił funkcję:
.....

b) Jan Skrzynecki od 26 lutego 1831 do 11 sierpnia 1831 pełnił funkcję:.....

c) Joachim Lelewel od grudnia 1830 był prezesem organizacji pod nazwą
.....

d) Emilia Plater w czasie powstania walczyła przeciw Rosjanom na terytorium
.....

13. Przeczytaj poniższy tekst źródłowy i wykonaj polecenia. (4p.)

„Naród zatem Polski na Sejm zebrany oświadcza, iż jest niepodległym Ludem i że ma prawo temu Koronę Polską oddać, którego godnym jej uzna, po którym z pewnością będzie się mógł spodziewać, iż mu zaprzysiężonej wiary i zaprzysiężonych swobód święcie i bez uszczerbku dochowa.”

Źródło: Wiek XIX w źródłach, oprac. M. Sobańska- Bondaruk, S. B. Lenard, Warszawa 2002, s. 181

a) Podaj dokładną datę (dzień, miesiąc, rok) podjęcia przez Sejm powyższej decyzji.

.....

b) Uzupełnij zdanie:

Detronizacja cara (imię) ....., dokonana przez Sejm oznaczała całkowite zerwanie związków między (nazwy państw) .....

a .....

14. Do podanych dat dopisz miejsca bitew stoczonych w powstaniu listopadowym. (6 p.)

a) 14 II 1831 .....

b) 31 III 1831 .....

c) 25 II 1831 .....

d) 26 V 1831 .....

e) 17 II 1831 .....

f) 10 IV 1831 .....

15. Uzupełnij tekst wpisując informacje w luki w zdaniach. (6 p.)

Po śmierci Iwana Dybicza nowym dowódcą wojsk rosyjskich został feldmarszałek Iwan ..... Wojska rosyjskie pod jego dowództwem wyruszyły na Warszawę. Sejm powierzył wówczas dowodzenie armią polską Henrykowi ....., a następnie Janowi ..... Jednostki rosyjskie rozpoczęły atak na Warszawę w dniu, miesiącu ..... 1831. Główny szturm skierowano na szańce Woli których bronił generał Józef ..... Kapitulację miasta ogłoszono w dniu, miesiącu ..... 1831r.

BRUDNOPIS